Dosarul:nr. 2r-742/24 Judecător: Sergiu Suvac
2-23003220-02-25r-01032024

D E C I Z I E

06 iunie 2024
mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecător Ruxanda Pulbere

Judecătorii Dorin Dulghieru și Marina Anton

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de executorul judecătoresc *****, cauza civilă la demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului Culiuc Iurie, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 29 decembrie 2023, prin care demersul a fost respins,

c o n s t a t ă:

La data de 03 ianuarie 2023, executorul judecătoresc Grigore Stoian a înaintat demersul privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Culiuc Iurie.

În motivarea demersului executorul judecătoresc a indicat că spre executare forțată se află documentul executoriu nr. 2-208/2017 din 28 iunie 2017, emis de Judecătoria Edineț, sediul Central privind încasarea de la Culiuc Iurie în beneficiul Societății de Asigurări „Acord Grup” a datoriei în sumă totală de 26 951,62 lei.

Executorul judecătoresc, *****, a menționat că, prin încheierea nr. 176-6568/2019 a fost intentată procedura de executare și numită procedura de conciliere a părților, la care debitorul fiind legal citat, nu s-a prezentat.

Conform comunicatelor informative parvenite de la registratorii independenți și de stat nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

A subliniat executorul judecătoresc că creditorul urmăritor a solicitat aplicarea față de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu. Astfel, verificând baza de date ACCES, s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează. Astfel, este necesară aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării.

Afirmă executorul judecătoresc că în adresa debitorului au fost expediate un șir de scrisori prin care a fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligațiilor asumate.

Indică executorul judecătoresc *****, că suma debitorială este considerabilă și pînă la momentul de față nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerințele legale de a se prezenta. Această situație face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Mai indică executorul judecătoresc că debitorul se eschivează de la executarea

hotărârii, astfel în scopul executării documentului executoriu este necesară aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni.

În drept demersul a fost întemeiat pe dispozițiile art. 22, 64 Codul de executare al R. Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru), din 29 decembrie 2023, a fost respins demersul executorului judecătoresc *****, privind aplicarea interdicției de părăsire a țării față de debitorul Culiuc Iurie, ca fiind nefondat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 06 februarie 2024 executorul judecătoresc ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 29 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri, prin care demersul să fie admis.

În motivarea recursului partea a reiterat starea de fapt și temeiurile de drept expuse în demersul depus în prima instanță. Suplimentar a indicat, că instanța de judecată a dat o apreciere greșită și eronată argumentelor prezentate și demonstrate de către executorul judecătoresc, nu a apreciat corect litigiul cu care a fost investită, a dat o apreciere incorectă materialului probator și a dat o apreciere incorectă normelor de drept material aplicabil speței.

Astfel, declară recurentul că prima instanță greșit a ajuns la concluzia, că executorul judecătoresc nu ar fi prezentat probe suficiente în vederea constatării faptului că debitorul se eschivează de la executarea hotărârii, iar în esență instanța ar obliga executorul judecătoresc să întreprindă careva măsuri convenabile acesteia pentru a admite demersul înaintat, or aceasta este un absurd, instanța prin astfel de motivații a ieșit din limita judecării cauzei, sau art.64 din Codul de Executare prevede alt ceva decât cele constatate în încheierea supusă recursului.

Nu este de acord recurentul nici cu poziția instanței de fond că executorul judecătoresc urma să citeze debitorul prin intermediului monitorului oficial sau printr-o altă modalitate, or în această situație executorul judecătoresc ar pune la cheltuieli suplimentare creditorul care ulterior v-or majora cuantumul datoriei față de debitor. Mai mult, în motivarea demersului înaintat scopul acestor măsuri a fost anume pentru a informa debitorul cu minium cheltuieli, prin care odată admis la momentul stabilirii acestuia organele de resort urma să informeze executorul judecătoresc cît și debitorul despre necesitatea prezentării acestuia în vederea executării hotărârii de judecată.

La capitolul aplicării interdicției de părăsire a hotarelor țării, a atenționat, că în cazul în care această măsură asiguratorie va fi aplicată, executorul poate să întreprindă acțiuni de executare silită, iar în cazul dat executorul este în imposibilitate să întreprindă careva acțiuni sau debitorul este indiferent la cele întreprinse.

Or, executorul judecătoresc fiind de bună credință a prezentat instanței copia scrisorilor cu aviz, prin care a dovedit faptul citării legale, anume acțiuni nu doar declarații, iar pe de altă parte instanța a tratat înscrisurile după propria sa convingere, argumentându-și poziție contrar normelor legale şi anume a art. 64 Codul de executare. In ce privește măsurile solicitate acestea au scopul asigurării procedurii de executare în vederea asigurării procedurii de executare prin aplicarea unor interdicții, iar pe cale de consecință debitorul v-a depune un efort în soluționarea executării doc/ex, sau această măsură este un procedeu legal care nu ar încălca drepturile la libera circulație în condițiile în care există o hotărâre neexecutată.

Mai declară recurentul, că luând în considerație faptul că la etapa dată debitorul nu și-a

onorat obligațiile, ultimul poate părăsi regulat hotarele țării fără nici un impediment, iar în consecință hotărârea judecătorească nu va fi executată, apare necesitatea aplicării măsurilor solicitate în conformitate cu prevederile menționate.

Potrivit prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

După cum a fost indicat anterior, încheierea contestată a fost emisă la 29 decembrie 2023, însă nu sunt date despre recepționarea de către executorul judecătoresc a încheierii contestate.

Prin urmare, Colegiul constată că recursul depus la data de 06 februarie 2024 a fost declarat în termenul prevăzut de lege.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat, acesta urmând a fi respins din următoarele motive.

Conform prevederilor art.423 alin.(1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Conform dispozițiilor art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

La fel, potrivit art.64 alin.(1) Cod de executare interdicția de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părților. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunță cu privire la temeiurile invocate în demers; (11) Încheierea instanței de judecată prin care se dispune aplicarea interdicției de a părăsi ţara se trimite spre executare Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne; (2) Dacă este necesară menținerea interdicției pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiași proceduri de executare; (3) În cazul încetării procedurii de executare în condițiile

art.83 lit.lit.a)–c) şi e)–g) Cod de executare sau restituirii documentului executoriu, interdicția de a părăsi ţara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispare necesitatea menținerii interdicției de a părăsi ţara, precum şi în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art.83 lit.d) Cod de executare, această interdicție se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare.

Conform dispozițiilor art.269 alin.(4) Cod de procedură civilă încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art.30 alin. (1) Cod de executare, Executorul judecătoresc poate întreprinde acțiuni de executare silită doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești în care biroul său îşi are sediul.

Conform art.60 alin.(2) Cod de executare, creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ţinînd cont de prevederile art.30 din prezentul cod.

În temeiul art.28 Cod de executare, cererea de chemare în judecată, actele de procedură emise de instanța de judecată sau de executorul judecătoresc, alte documente pot fi comunicate, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, participanților la proces şi persoanelor interesate, la solicitarea părţii interesate.

Executorul judecătoresc are obligația ca, în cel mult 3 zile lucrătoare de la depunerea cererii şi achitarea taxelor pentru serviciile sale, să organizeze personal sau prin intermediul angajaților săi comunicarea actelor de procedură.

Taxele de comunicare a actelor de procedură sînt achitate de partea care a solicitat comunicarea.

Actele de procedură se comunică prin înmânarea lor sau prin alte modalități prevăzute de prezentul cod şi de Codul de procedură civilă.

În cadrul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, executorii judecătorești se constituie în trei camere teritoriale a executorilor judecătorești (Nord, Centru, Sud), în conformitate cu circumscripțiile judecătoriilor stabilite de Consiliul UNEJ.

Potrivit informației din baza de date SIC Acces Web se reține că adresa debitorului Culiuc Iurie este în r-l Edineț, s.Cuconeștii, Noi (f.d.11)

Conform circumscripției Camerelor teritoriale ale executorilor judecătorești din RM, aprobate prin Hotărârea Consiliului UNEJ nr.1 din 26.09.2010, r-l Edineț, s.Cuconeștii, Noi (adresa debitorului), se regăsește în cadrul camerei teritoriale a executorilor judecătorești Nord .

Potrivit hotărârii UNEJ nr.17 din 27.05.2020, s-a explicat executorilor judecătorești că primirea documentului executoriu o va face executorul judecătoresc competent, în condițiile art.30 alin.(1) Cod de executare, competența acestuia fiind ulterior extinsă prin efectul circumstanțelor prevăzute la alin.2.

Colegiul, analizând materialele cauzei constată că încheierea de primire nu este contestată, iar din actele cauzei, se atestă că Culiuc Iurie are domiciliul în r-l Edineț, s.Cuconeștii, Noi, fapt confirmat prin copia extrasului din ACCES Web, drept urmare adresa din actul executoriu se referă la Camera teritorială a executorilor judecătorești Sud și nu la Centru, unde executorul judecătoresc ***** are dreptul să întreprindă măsuri de executare silită.

În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că demersul a fost înaintat și cu încălcarea prevederilor art.30 alin.(1) din Codul de Executare, deoarece lipsește competența teritorială a executorului judecătoresc ***** de a întreprinde acțiuni de executare silită a documentului executoriu nr. 2-208/2017 din 28 iunie 2017, emis de Judecătoria Edineț, sediul Central privind încasarea de la Culiuc Iurie în beneficiul Societății de Asigurări „Acord Grup" a datoriei în sumă totală de 26 951,62 lei.

În consecință, Colegiul conchide despre lipsa motivelor de fapt și a temeiului legal pentru a aplica interdicția de părăsire a țării în privința debitorului, în actuala speță. În acest sens instanța de recurs relatează, că aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură excepțională şi la aplicarea acesteia instanța trebuie să tina cont nu numai de interesele creditorului, dar și de drepturile debitorului.

De asemenea urmează de relatat că, orice limitare a dreptului persoanei la libera circulație, inclusiv şi prin interdicția de a părăsi țara, trebuie să corespundă anumitor exigențe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporționalitatea acesteia cu scopul urmărit.

Astfel, nu sunt întrunite în prezenta pricină condițiile expres prevăzute de lege pentru aplicarea debitorului interdicția de a părăsi țara, luând în considerație faptul, că măsurile de asigurare a procedurii de executare au fost efectuate în afara domeniului teritorial de competență a executorului judecătoresc *****, fiind lovite de nulitate, nefiind pasibile de a fi luate în considerație la examinarea temeiniciei demersului, iar alte probe pertinente ș valabile temeiniciei demersului de aplicare a interdicției de a părăsi țara nu au fost prezente.

Aplicarea interdicției de a părăsi țara contravine principiului stabilit de art. 27 din Constituție, care indică că oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra şi de a reveni în țară. Dreptul la libera circulație este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, art.12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile şi politice, art.13 alin.(2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Mai mult, instanța de recurs atestă că potrivit actelor anexate la demers nu rezultă și nu a fost demonstrat, corespunzător nu sunt temeiuri de a considera că eventuala ieșire a debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face în mod evident imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești sau că debitorul ar putea părăsi țara anume în scopul de a se eschiva de la executarea documentului executoriu. În acest context, este de menționat că aplicarea interdicției de a părăsi țara nu trebuie înțeleasă şi aplicată ca o sancțiune pentru neexecutarea documentului executoriu, dar exclusiv ca un procedeu care ar împiedica debitorul să se eschiveze de la executare prin părăsirea țării.

Corespunzător, omisiunile constate indică la netemeinicia recursului și corectitudinea soluției date de instanța de fond. Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc *****, privind aplicarea față de debitorul Culiuc Iurie a interdicției de părăsire a țării, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod

de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de executorul judecătoresc *****.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru), din 29 decembrie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile la demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului Culiuc Iurie.

Decizia este irevocabilă din data adoptării.

Președintele completului, Ruxanda Pulbere

Judecătorii Dorin Dulghieru

Marina Anton